2026/1116

27.5.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/1116,

26. mai 2026,

milles loetletakse sellised tooted, komponendid ja jäätmevood, mida peetakse kriitiliste toormete taaskasutamise puhul asjakohase potentsiaaliga toodeteks vastavalt määrusele (EL) 2024/1252

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1252, millega sätestatakse kriitiliste toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020, ([1]) eriti selle artikli 26 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2024/1252 artikli 26 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid võtma vastu riiklikud programmid, mis sisaldavad meetmeid kriitiliste toormete ringluse suurendamiseks.

(2) Määruse (EL) 2024/1252 artikli 26 lõike 7 kohaselt peab komisjon loetlema tooted, komponendid ja jäätmevood, mida peetakse kriitiliste toormete taaskasutamise puhul asjakohase potentsiaaliga toodeteks. See loetelu peaks olema aluseks määruse (EL) 2024/1252 artikli 26 lõikes 1 osutatud riiklike meetmete kohaldamisala määratlemisel. Loetelu ei tohiks takistada liikmesriike kaalumast täiendavaid tooteid, komponente ja jäätmevooge kriitiliste toormete taaskasutamiseks oma riiklike ringlustavade kontekstis.

(3) Käesoleva määruse lisas on esitatud loetelu toodetest, komponentidest ja jäätmevoogudest, millel on komisjoni arvates asjakohane kriitiliste toormete taaskasutamise potentsiaal, võttes arvesse määruse (EL) 2024/1252 artikli 26 lõike 7 teises lõigus osutatud kriteeriume.

(4) Loetelu kajastab kriitiliste toormete taaskasutamise seisukohast olulise tehnoloogia arengu ja turutingimuste praegust seisu. Tulevast tehnoloogilist ja regulatiivset arengut silmas pidades võib komisjon käesolevat rakendusakti vajaduse korral ajakohastada.

(5) Kaevandamisjäätmed ei ole sellesse loetellu kantud, kuna meetmed, mille eesmärk on edendada kriitiliste toormete eraldamist kaevandamisjäätmetest, on juba hõlmatud määruse (EL) 2024/1252 artikliga 27.

(6) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2024/1252 artikli 39 lõike 1 kohaselt asutatud kriitiliste toormete määruse rakendamise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas loetletud toodetel, komponentidel ja jäätmevoogudel on asjakohane kriitiliste toormete taaskasutamise potentsiaal määruse (EL) 2024/1252 artikli 26 lõike 1 punktide b ja c tähenduses.

([1]) ELT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. mai 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Selliste toodete, komponentide ja jäätmevoogude loetelu, mida peetakse kriitiliste toormete taaskasutamise puhul asjakohase potentsiaaliga toodeteks.

1. Patareid ja akud, millel on eelkõige järgmised komponendid:
   - katoodi aktiivmaterjalid*
   - anoodi aktiivmaterjalid*
   - katoodvoolukollektorid*
   - anoodvoolukollektorid*
   - aku juhtsüsteemid
   - sisemised kaablid.
2. Elektri- ja elektroonikaseadmed, millel on eelkõige järgmised komponendid:
   - püsimagnetid
   - kõvakettaseadmed
   - kompressorid
   - kuvarid (elektronkiiretoru, vedelkristall, õhuke kile, plasma)
   - trükkplaadid
   - kaablid
   - fotoelektrilised elemendid
   - fotoelektrilised raamid
   - pärast eeltöötlemise käigus toimuvat demonteerimist alles jäänud fraktsioon ([1]).
3. Tuuleturbiinid ja nendega seotud taristu, millel on eelkõige järgmised komponendid:
   - püsimagnetid
   - generaatorid
   - trafod
   - konverterid ja inverterid
   - kaablid.
4. Mootorsõidukid, ([2]) millel on eelkõige järgmised komponendid:
   - püsimagnetiga veomootorid
   - induktsioonveomootorid
   - mittevedavad elektrimootorid

([1]) * Neid komponente võib leida ka põhikomponentidena segafraktsioonis pärast olelusringi lõpus toimuvat eritöötlemist, nt mustas massis.
Kuigi tegemist ei ole komponendiga, sisaldab see elektri- ja elektroonikaseadmete romude fraktsioon, mis jääb alles pärast eeltöötlemise käigus toimuvat demonteerimist, tavaliselt suures koguses kriitilisi toormeid ja seetõttu võib olla kasulik suunata see riiklikesse ringmajanduse programmidesse.

([2]) Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määruses (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/858/oj).

— elektrilised ja elektroonikakomponendid, mida tuleb asjakohaste liidu õigusaktide kehtiva versiooni kohaselt korduskasutada, ringlusse võtta või muul viisil taaskasutada

— konverterid ja inverterid

— peamised juhtmestikud

— kütuseelemendid

— katalüüsmuundurid

— survetöödeldud alumiiniumist komponendid ja/või osad

— valualumiiniumist komponendid ja/või osad

— magneesiumist koostisosad ja/või osad.

5. Kergtranspordivahendid.
6. Energiataristu ([3]) ja telekommunikatsioonitaristu ([4]).
7. Tööstuspumbad.
8. Tööstuslikud katalüsaatorid.
9. Liigiti kogutud biojäätmete kääritussaadus ja kompost.
10. Setted ja tuhk, eelkõige:

— asulareovee ([5]) puhastamisel tekkinud reoveesete

— asulareovee puhastamisel tekkinud setete monopõletamisel tekkiv kolde- ja lendtuhk

— tahkete olmejäätmete põletamisel tekkiv koldetuhk

— kaubandus- või tööstusjäätmete põletamisel tekkiv koldetuhk.

11. Ehitus- ja lammutusjäätmed, eelkõige alumiinium, alumiiniumisulamid, vask, vasesulamid ja hoonete kaablid.

([3]) Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määruse (EL) 2022/869 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 715/2009, (EL) 2019/942 ja (EL) 2019/943 ning direktiive 2009/73/EÜ ja (EL) 2019/944 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 (ELT L 152, 3.6.2022, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj) artikli 2 punktis 1.

([4]) Elemendid, millele on osutatud füüsilise taristu määratluses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (ELT L 155, 23.5.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/61/oj) artikli 2 punktis 2 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määruse (EL) 2024/1309, mis käsitleb meetmeid, millega vähendada elektroonilise side gigabitivõrkude kasutuselevõtu kulusid, ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/2120 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/61/EL (gigabititaristu määrus) (ELT L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj), artikli 2 punktis 4.
Süsteemid, millele on osutatud elektroonilise side võrgu määratluses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj), artikli 2 punktis 1.

([5]) Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta direktiivi (EL) 2024/3019 asulareovee puhastamise kohta (ELT L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj) artikli 2 punktis 1.